

Sbírka soudních rozhodnutí

T-492/21

Aquind Ltd a další

v.

Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER)

Rozsudek Tribunálu (druhého senátu) ze dne 15. února 2023

„Energetika – Pravomoc ACER – Vystoupení Spojeného království z Unie – Nesprávné právní posouzení – Článek 2 bod 1 nařízení (EU) 2019/943 – Článek 92 dohody o vystoupení – Režim výjimek *ad hoc* podle článku 308 a přílohy 28 dohody o obchodu a spolupráci“

1. *Žaloba na neplatnost – Zrušující rozsudek – Účinky – Povinnost přijmout opatření vyplývající z rozsudku – Rozsah – Zrušení rozhodnutí odvolacího senátu Agentury Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER), kterým byla zamítnuta žádost o výjimku pro elektrické propojovací vedení spojující britské a francouzské přenosové soustavy elektřiny ze strany Tribunálu – Přijetí nového rozhodnutí v důsledku vystoupení Spojeného království z Unie – Nedostatek právního základu platného ke dni přijetí – Nedostatek pravomoci odvolacího senátu ACER*
(Článek 266 SFEU; dohoda o vystoupení Spojeného království z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii, čl. 92 odst. 1; dohoda o obchodu a spolupráci mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Spojeným královstvím na straně druhé, články 306 až 309 a příloha 28; nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 714/2009, čl. 2 odst. 1 a článek 17, nařízení Evropského parlamentu a Rady 2019/942, články 10 a 28, a nařízení Evropského parlamentu a Rady 2019/943, čl. 2 bod 1 a čl. 63 odst. 5)

(viz body 19–25, 29–31, 33–38, 41, 44, 46–59)

2. *Akty orgánů – Časová působnost – Procesní pravidla – Okamžitý vstup v platnost*

(viz bod 32)

3. *Žaloba na neplatnost – Žalobní důvody – Porušení podstatných formálních náležitostí – Zrušení, které může vést pouze k novému meritorně totožnému rozhodnutí – Nerelevantní žalobní důvod*
(Článek 263 SFEU)

(viz body 63–66)

Shrnutí

Společnost Aquind Ltd je předkladatelkou projektu elektrického propojovacího vedení spojujícího britskou a francouzskou přenosovou soustavu elektřiny (dále jen „propojovací vedení Aquind“). Pro účely tohoto projektu podala společnost Aquind Ltd u francouzských a britských regulačních orgánů žádost o dočasnou výjimku z obecných zásad upravujících použití příjmu, oddělení přenosových soustav a provozovatelů přenosových soustav, jakož i přístup třetích osob k přenosovým nebo distribučním soustavám podle nařízení č. 714/2009 o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou¹.

Vzhledem k tomu, že vnitrostátní regulační orgány nedosáhly dohody, Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER) zamítla tuto žádost o výjimku s odůvodněním, že společnost Aquind Ltd nesplňovala podmínku, podle které je úroveň rizika spojeného s investicí pro nové propojovací vedení taková, že k investici by bez udělení výjimky nedošlo (dále jen „rozhodnutí ACER“).

Na základě odvolání podaného společností Aquind Ltd bylo rozhodnutí ACER potvrzeno odvolacím senátem ACER² (dále jen „odvolací senát“). Společnost Aquind Ltd tak podala k Tribunálu žalobu na neplatnost rozhodnutí odvolacího senátu, které bylo vyhověno rozsudkem ze dne 18. listopadu 2020, Aquind v. ACER³ (dále jen „zrušující rozsudek“).

Odvolací senát poté, co pokračoval v řízení, prohlásil odvolání společnosti Aquind Ltd proti rozhodnutí ACER za nepřipustné z důvodu, že v důsledku Brexitu již nemá pravomoc rozhodnout o žádosti o výjimku pro propojovací vedení Aquind (dále jen „napadené rozhodnutí“).

Společnosti Aquind Ltd, Aquind Energy Sàrl a Aquind SAS tak podaly k Tribunálu žalobu na neplatnost napadeného rozhodnutí. Ve svém rozsudku Tribunál tuto žalobu zamítl a rozhodl o důsledcích Brexitu v oblasti energetiky.

Závěry Tribunálu

Tribunál na úvod připomněl, že podle článku 266 SFEU jsou orgán, instituce nebo jiný subjekt, jejichž akt byl prohlášen za neplatný, povinny přijmout opatření vyplývající z rozsudku, kterým byl tento akt prohlášen za neplatný. Tato povinnost jednat však není zdrojem pravomoci ani neumožňuje opírat opatření vyplývající z rozsudku o právní základ, který byl v mezidobí zrušen. Dotyčný orgán, instituce nebo jiný subjekt jsou tedy povinny založit akt obsahující opatření vyplývající ze zrušujícího rozsudku na právním základě, který je oprávněn přijmout tento akt a je platný v době přijetí uvedeného aktu.

Z judikatury mimoto vyplývá, že pokud není v době, kdy orgán, instituce nebo jiný subjekt hodlají přijmout konkrétní rozhodnutí, v platnosti žádný náležitý právní základ, není možné argumentovat zásadami upravujícími časovou posloupnost norem za účelem použití hmotněprávních ustanovení, kterými se řídily dříve přijaté akty.

¹ – Článek 17 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou a o zrušení nařízení (ES) č. 1228/2003 (Úř. věst. 2009, L 211, s. 15).

² – Rozhodnutí odvolacího senátu ACER č. A 001 2018 ze dne 17. října 2018.

³ – Rozsudek ze dne 18. listopadu 2020, Aquind v. ACER (T-735/18, napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2020:542).

Ve světle těchto úvah Tribunál ověřil, zda byl po Brexitu odvolací senát oprávněn rozhodnout o rozhodnutí ACER prostřednictvím přijetí opatření vyplývajících ze zrušujícího rozsudku.

Poté, co Tribunál uvedl, že v důsledku zrušujícího rozsudku byl odvolací senát povinen podrobit rozhodnutí ACER novému přezkumu, který se neomezoval na přezkum zjevně nesprávného posouzení, zkoumal, zda ke dni přijetí napadeného rozhodnutí, tedy dne 4. června 2021, existoval právní základ, který by odvolací senát opravňoval k provedení takového přezkumu.

Tribunál v tomto ohledu konstatoval, že byť nařízení zřizující ACER⁴ a nařízení 2019/943 o vnitřním trhu s elektřinou⁵, jež byla platná v době přijetí napadeného rozhodnutí, opravňovala jednak ACER k posouzení žádostí o výjimku týkajících se propojovacího vedení, a jednak odvolací senát k posouzení rozhodnutí ACER o takovýchto žádostech, nic to neměnilo na tom, že se tato oprávnění mohou uplatnit pouze v případě, že dotyčné přenosové vedení překračuje nebo překlenuje hranici mezi členskými státy a propojuje vnitrostátní přenosové soustavy členských států. Vzhledem k tomu, že se projekt propojovacího vedení Aquind stal po Brexitu propojovacím vedením mezi členským státem a třetím státem, ACER ani odvolací senát nebyly s to založit akt obsahující opatření vyplývající ze zrušujícího rozsudku na ustanoveních těchto nařízení.

Kromě toho ACER a odvolací senát nebyly ani s to přijmout akt obsahující opatření vyplývající ze zrušujícího rozsudku na základě dohod upravujících vztah mezi Unií a Spojeným královstvím po Brexitu.

V tomto ohledu Tribunál uvedl, že ACER a odvolací senát nemohly přijmout takovýto akt na základě článku 92 dohody o vystoupení Spojeného království z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii⁶, neboť toto ustanovení přiznává pravomoci orgánům, institucím a jiným subjektům Unie pouze v některých probíhajících správních řízeních, která byla zahájena před koncem přechodného období a týkají se dodržování práva Unie orgány Spojeného království nebo fyzickými či právníckými osobami, jež mají ve Spojeném království bydliště či sídlo nebo jsou v něm usazeny. V této souvislosti Tribunál zdůraznil, že uvedené ustanovení představuje výjimku z obecné zásady, podle níž se unijní právo, a tudíž pravomoc unijních orgánů, již nevztahuje na Spojené království po jeho vystoupení z Unie.

Pokud jde o dohodu o obchodu a spolupráci mezi Unií a Spojeným královstvím⁷, Tribunál dodal, že článek 309 uvedené dohody, který se týká výjimek udělených pro propojení mezi Unií a Spojeným královstvím na základě nařízení 2019/943 o vnitřním trhu s elektřinou, se týká pouze stávajících výjimek, a netýká se tedy takových žádostí o výjimku, které jsou ještě předmětem přezkumu, jako je žádost pro propojovací vedení Aquind. Kromě toho, stanoví-li uvedená dohoda režim výjimek z vlastních pravidel týkajících se přístupu třetích osob k přenosovým a distribučním soustavám a provozování soustav a oddělení vlastnictví provozovatelů přenosových nebo přepravních soustav, nepřiznává ACER, a proto ani odvolacímu senátu, žádnou pravomoc k rozhodnutí o žádostech o výjimky pro elektrická propojovací vedení.

⁴ – Články 10 a 28 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/942 ze dne 5. června 2019 o zřízení agentury Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (Úř. věst. 2019, L 158, s. 22).

⁵ – Článek 63 odst. 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 ze dne 5. června 2019 o vnitřním trhu s elektřinou (Úř. věst. 2019, L 158, s. 54).

⁶ – Dohoda o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii (Úř. věst. 2020, L 29, s. 7).

⁷ – Dohoda o obchodu a spolupráci mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska na straně druhé (Úř. věst. 2021, L 149, s. 10).

S ohledem na výše uvedené dospěl Tribunál k závěru, že se odvolací senát nedopustil nesprávného právního posouzení, když prohlásil, že po Brexitu již neměl pravomoc rozhodnout o rozhodnutí ACER tak, že přijme opatření vyplývající ze zrušujícího rozsudku.